

Nykytilan kartoitus

Kartoituksen tekeminen

Kartoituksen suunnitteluun keväällä 2022 osallistuivat esiopetusryhmän henkilökunta sekä päiväkodin johtaja ja varajohtaja. Kartoituksen kohderyhmää olivat lapset ja huoltajat.

Lasten kanssa keskusteltiin pienryhmissä päiväkodin tiloista ja välineistä haastattelukysymysten avulla. Vanhemmille lähetettiin sähköinen kysely, jonka tarkoituksena oli selvittää huoltajien kokemuksia ja näkemyksiä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta.

Syksyllä 2023 toteutettiin toinen kartoitus kaikissa päiväkodin lapsiryhmissä. Kartoitukseen hyödynnettiin Naisasialiitto Unionin tuottamaa tasa-arvokävely-menetelmää. Lapset kiersivät päiväkodin tiloja yhdessä aikuisen kanssa arvioiden leikin kautta tilojen turvallisuutta. Aikuinen dokumentoi lasten ajatuksia tekstin muodossa. Kartoituksesta saatiin tietoa siitä, millaisissa tiloissa lapset mieluiten leikkivät ja miten he kokevat eri tilojen saavutettavuuden.

Nykytilan kartoitus - Kartoitukseen käytetyt kysymykset

Lapsille

1. Mitkä lelut ja välineet (pelit, liikuntavälineet, kirjat) ovat kivoja, mitkä eivät?
2. Oletko saanut käyttää niitä leluja ja välineitä, mitä haluaisit? Jos et, niin tiedätkö miksi et?
3. Mitkä tilat ovat kivoja, mitkä eivät?
4. Oletko saanut leikkiä niissä tiloissa, jossa haluaisit? Jos et, niin tiedätkö miksi et?

Huoltajille

1. Millaiset lelut ja muut välineet (pelit, liikuntavälineet, kirjat) sopivat mielestäsi eskariin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoperiaatteen mukaisesti?
2. Nouseeko lapsesi puheissa esiin ryhmämme moninaisuus? Jos kyllä, niin ovatko puheet myönteisiä, kielteisiä vai neutraaleja?
3. Mitkä lelut/välineet (pelit, liikuntavälineet, kirjat) ovat nousseet esiin lapsesi puheissa, mistä tykkää ja mistä ei? Koetko, että lapsellasi on yhdenvertainen mahdollisuus käyttää haluamiaan leluja/välineitä?
4. Mitkä tilat ovat nousseet esiin lapsen puheissa, mistä tykkää ja mistä ei? Koetko, että lapsellasi on yhdenvertainen mahdollisuus leikkiä ja toimia haluamissaan tiloissa?
5. Tuleeko mieleen muuta, mitä haluat sanoa yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta toiminnassamme?

Nykytilan kartoitus – keskeiset löydökset

Lapset

Lapset nimesivät enemmän mieluisia kuin epämieluisia leluja ja välineitä. Samat lelut ja välineet nousivat esiin molemmilla listoilla. Kartoitukseen osallistuneista lapsista kaikki (17) olivat sitä mieltä, että saavat käyttää niitä välineitä, joita haluavat. Lähes kaikki (15/17) olivat sitä mieltä, että saavat toimia sellaisissa tiloissa, joissa haluavat. Lapset arvioivat tilojen mieluisuutta sen perusteella, millaisia välineitä ja tekemistä kyseisessä tilassa on tarjolla.

Huoltajat

Huoltajien mukaan heidän lastensa puheissa nousee toisinaan esiin ryhmän moninaisuus. Puheet ovat olleet joko myönteisiä tai neutraaleja. Huoltajien havaintojen mukaan heidän lapsillaan on yhdenvertainen mahdollisuus sekä leikkiä haluamallaan leluilla että toimia haluamissaan tiloissa. Huoltajat antoivat myönteistä palautetta toiminnan yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta.

Yksikön kehittämiskohteet

Nykytilan kartoituksessa huomattiin, että tilat ja ympäristö - osiossa on kehitettävää useilla osa-alueilla: päiväkodin leikkitiloja, leluja tai kirjoja ei ollut aiemmin tarkasteltu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta. Tämän vuoksi kehittämisen kohteeksi valittiin tilat ja välineet.

YVTA-suunnitelma ohjaa osaltaan päiväkodin oppimisympäristön arviointia ja kehittämistä sekä päiväkodin tulevia opetusmateriaalihankintoja.

Tilojen ja välineiden arviointihaastattelun perusteella suurin osa lapsista oli kyselyhetkellä tyytyväisiä tilojen ja lelujen saavutettavuuteen. On kuitenkin tärkeää, että lasten mielipiteet ja kokemukset huomioidaan oppimisympäristöjen jatkuvassa kehittämisessä.

Lasten osallisuutta tilojen ja välineiden arviointiin pyritään lisäämään haastatteleamalla lapsia vuosittain sekä lapsiryhmissä pienryhmäpedagogiikan keinoin sekä yhteistyössä huoltajien kanssa vasu- ja leops-keskusteluissa.

Kehittämiskohteiden toimenpiteet, aikataulu ja vastuut

	Toimenpiteet lv 2022-2023	Vastuu	Toimenpiteet lv 2023-2024	Vastuu	Toimenpiteet lv 2024-2025	Vastuu
Kehittämiskohde 1 Tilat ja välineet	Lelujen ja kirjojen arviointi yhdenvertaisuus ja tasa-arvo-näkökulmasta: päiväkodin kirjahylly-materiaali, talomalli	Koko päiväkodin henkilöstö	Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistävien opetusmateriaalien hankkiminen: keskitetysti yhteistilauksen yhteydessä, ryhmittäin kirjastokäynneillä	Koko päiväkodin henkilöstö	Lelujen ja kirjojen uudelleenarviointi yhdenvertaisuus ja tasa-arvo-näkökulmasta	Koko päiväkodin henkilöstö
Kehittämiskohde 2 Lasten osallisuuden lisääminen tilojen ja välineiden arvioinnissa	Lasten kokemusten kerääminen haastattelun avulla, kotihaastattelut huoltajien kanssa	Koko päiväkodin henkilöstö	Oppimisympäristöjen suunnitteleminen ja rakentaminen lasten kanssa, lasten kokemusten kerääminen, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskävelyt oppimisympäristössä	Koko päiväkodin henkilöstö	Oppimisympäristöjen arviointi: yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, lasten kokemusten kerääminen, kotihaastattelut huoltajien kanssa	Koko päiväkodin henkilöstö